

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om medicinska undersökningar m.m;

TSFS 2013:14

Utkom från trycket
den 26 mars 2013

beslutade den 15 mars 2013.

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 2 § förordningen (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område och 4 kap. 5 och 15 §§ samt 6 kap. 20 § luftfartsförordningen (2010:770) samt beslutar följande allmänna råd.

LUFTFART

Serie PEL/FSTD

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter kompletterar bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 av den 20 februari 2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet och om upphävande av rådets direktiv 91/670 EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG¹, senast ändrad genom kommissionens förordning (EU) nr 6/2013 av den 8 januari 2013² med tillhörande tillämpningsförfordningar om sådana undersökningar som krävs för

1. utfärdande, förlängning och förnyelse av ett medicinskt intyg,
2. utfärdande, förlängning och förnyelse av en medicinsk rapport för kabinpersonal, och
3. den fortlöpande övervakningen av fysisk och psykisk lämplighet hos innehavaren av ett medicinskt intyg.

¹ EUT L 79, 19.3.2008, s. 1 (Celex 32008R0216).

² EUT L 4, 9.1.2013, s. 34 (Celex 32013R0006).

Definitioner och förkortningar

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>ackrediterad medicinsk slutsats</i>	den slutsats som en eller flera medicinska experter, godtagbara för den certifikatutfärdande myndigheten, kommit fram till på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier, för det syfte som fallet gäller och vid behov i samråd med flygoperativa experter och andra experter
<i>AeMC</i>	(Aero Medical Center) flygmedicinskt centrum
<i>allmänläkare</i>	läkare med specialistbehörighet i allmänmedicin enligt Socialstyrelsens definition
<i>AME</i>	(Aero-Medical Examiner) flygläkare
<i>bedömning</i>	den slutsats om den medicinska lämpligheten hos en person som grundas på utvärderingen av personens sjukdomshistoria och/eller flygmedicinska undersökningar enligt kraven i denna del och ytterligare undersökningar om så är nödvändiga, och/eller medicinska tester som exempelvis EKG, blodtrycksmätning, blodprover och röntgen
<i>begränsning</i>	villkor som gäller för ett medicinskt intyg, ett certifikat eller en medicinsk rapport om kabinbesättning och som ska efterlevas vid utövandet av de befogenheter som certifikatet eller godkännandet som kabinpersonal ger
<i>behörighet</i>	en anteckning i ett certifikat som fastställer speciella villkor, befogenheter eller begränsningar för certifikatet
<i>behörighetsbevis</i>	av luftfartsmyndighet utfärdat godkännande att utöva viss tjänst

<i>certifikatutfärdande myndighet</i>	den behöriga myndighet i en EU-medlemsstat som utfärdat flygcertifikatet eller certifikatet för flygledare/flygledarelev, eller till vilken en person ansöker om utfärdande av certifikat, eller, om en person ännu inte har ansökt om utfärdande av ett certifikat, den behöriga myndigheten enligt definition i bilaga IV till kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 av den 3 november 2011 om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende flygbesättningar inom den civila luftfarten i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 ³ , ändrad genom kommissionens förordning (EU) nr 290/2012 ⁴
<i>flygläkare</i>	en läkare som är utbildad i flygmedicin och har praktisk kännedom och erfarenhet av flygmiljön och som av en luftfartsmyndighet blivit auktoriserad eller certifierad att utföra medicinska undersökningar för, och i vissa fall utfärda, medicinska intyg
<i>flygmedicinskt centrum</i>	en mottagning som är auktoriserad eller certifierad av en luftfartsmyndighet och som har en samlad kompetens att utföra samtliga medicinska undersökningar för flygmedicinska intyg för elevtillstånd och certifikat
<i>företagsläkare</i>	läkare med behörighet i företagshälsovård enligt Socialstyrelsens definition
<i>förlängning</i>	av t.ex. en behörighet eller ett godkännande: den administrativa åtgärd som vidtas under den tid som en behörighet eller ett godkännande gäller och som tillåter innehavaren att fortsätta att utöva befogenheter enligt behörigheten eller godkännandet för ytterligare en angiven tidsperiod som följer efter det att angivna krav har uppfyllts
<i>förnyelse</i>	av t.ex. en behörighet eller ett godkännande: den administrativa åtgärd som vidtas efter det att en behörighet eller ett godkännande har upphört att gälla och som förnyar befogenheterna enligt behörigheten eller godkännandet för ytterligare en angiven tidsperiod som följer efter det att angivna krav har uppfyllts
<i>LAPL</i>	(Light Aircraft Pilot Licence) flygcertifikat för lätta luftfartyg

³ EUT L 311, 25.11.2011, s. 1 (Celex 32011R1178).

⁴ EUT L 100, 5.4.2012, s. 1 (Celex 32012R0290).

<i>undersökning</i>	inspektion, palpation, perkussion, auskultation eller annat tillvägagångssätt för utredning som särskilt syftar till att avgöra medicinsk lämplighet att utöva befogenheterna i certifikatet
<i>utredning</i>	bedömning av ett misstänkt patologiskt tillstånd hos en sökande genom undersökningar och tester för att bekräfta närvaron eller frånvaron av ett medicinskt tillstånd
<i>ögonspecialist</i>	oftalmolog eller synspecialist med behörighet i optometri och i att upptäcka patologiska tillstånd.

Allmänt

3 § Av förordning (EU) 1178/2011 framgår att en sökande till ett medicinskt intyg klass 1, klass 2 eller LAPL ska genomgå medicinska undersökningar och uppfylla kraven för respektive klass av medicinskt intyg.

Av kommissionens förordning (EU) nr 805/2011 av den 10 augusti 2011 om detaljerade bestämmelser för flygledarcertifikat samt vissa andra certifikat och intyg enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008⁵ framgår att en sökande till ett medicinskt intyg klass 3 ska genomgå medicinska undersökningar och uppfylla kraven i förordningen.

4 § Vilken klass av medicinskt intyg som behövs för elevtillstånd eller olika nationella certifikat, behörigheter och behörighetsbevis framgår av Transportstyrelsens föreskrifter för respektive tillstånd.

Medicinska undersökningar

5 § En undersökningsläkare som genomför en undersökning och/eller bedömning ska upprätta ett protokoll med utlåtande över den utförda undersökningen och/eller bedömningen på det formulär och med de rutiner för dokumentation som fastställts av Transportstyrelsen och i det system som Transportstyrelsen tillhandahåller för detta ändamål.

6 § Om undersökningsläkaren inte har god personlig kännedom om en sökandes aktuella hälsotillstånd ska ett personligt möte med den sökande ske innan en bedömning sker för ett medicinskt intyg för LAPL eller en medicinsk bedömning för kabinbesättning.

⁵ EUT L 206, 11.8.2011, s. 21 (Celex 32011R0805).

Behöriga undersökningsläkare

Flygmedicinskt centrum, flygläkare

7 § Läkarundersökningar för första utfärdande av medicinska intyg för LAPL ska utföras vid ett flygmedicinskt centrum eller av flygläkare som innehar en auktorisation eller certifiering av Transportstyrelsen.

Allmänläkare

8 § Allmänläkare som genomgått ett särskilt anmälningförfarande får utföra läkarundersökningar och bedömningar för förlängning eller förnyelse av medicinska intyg för LAPL. Anmälan om att få utföra läkarundersökningar ska göras till Transportstyrelsen innan verksamheten påbörjas

9 § Innan en allmänläkare får utföra undersökningar och bedömningar för förlängning och förnyelse av medicinska intyg för LAPL enligt 18 § ska han/hon skriftligen intyga att han/hon har erforderlig kännedom om gällande medicinska krav och kommer att följa dessa och att han/hon

1. godtar att Transportstyrelsen publicerar kontaktuppgifter för mottagningen,

2. godtar att bli föremål för Transportstyrelsens tillsyn, och

3. kommer att använda de rutiner för dokumentation som fastställts av Transportstyrelsen och i det system som Transportstyrelsen tillhandahåller för detta ändamål.

10 § Transportstyrelsen, ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare förlänger och förnyar medicinska intyg för LAPL i de fall en allmänläkare har utfört undersökningen och/eller bedömningen.

Företagsläkare

11 § Företagsläkare som genomgått ett särskilt anmälningförfarande får utföra läkarundersökningar och bedömningar för medicinsk rapport för kabinpersonal. Anmälan om att få utföra läkarundersökningar och bedömningar ska göras till Transportstyrelsen innan verksamheten påbörjas.

12 § Innan en företagsläkare får utföra undersökningar och bedömningar för förlängning och förnyelse av medicinska rapporter för kabinpersonal ska han/hon kunna visa att han/hon har erforderlig kännedom om kabinpersonalens arbetsmiljö och gällande medicinska krav för kabinpersonal och kommer att följa dessa och intyga att han/hon

1. godtar att Transportstyrelsen publicerar kontaktuppgifter för mottagningen,

2. godtar att bli föremål för Transportstyrelsens tillsyn, och

3. kommer att använda de rutiner för dokumentation som fastställts av Transportstyrelsen och i det system som Transportstyrelsen tillhandahåller för detta ändamål.

Certifiering av flygmedicinskt centrum

13 § En ansökan om certifiering av flygmedicinskt centrum ska ske på det formulär och med de rutiner för dokumentation som fastställts av Transportstyrelsen. Ansökan ska sändas till Transportstyrelsen.

Certifiering av flygläkare

14 § En ansökan om certifiering som flygläkare ska ske på det formulär och med de rutiner för dokumentation som fastställts av Transportstyrelsen. Ansökan ska sändas till Transportstyrelsen.

15 § En ansökan om utökade behörigheter som flygläkare ska ske på det formulär och med de rutiner för dokumentation som fastställts av Transportstyrelsen. Ansökan ska sändas till Transportstyrelsen.

Medicinska krav för flygledare

16 § Medicinska intyg klass 3 som utfärdats utanför EU och undersökningar som genomförts utanför EU kan godtas om de utförts av en flygläkare eller ett flygmedicinskt centrum som innehar en auktorisation eller certifiering av en stat som har förbundit sig att tillämpa förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsförfordningar. Ett protokoll över en sådan undersökning med tillhörande dokumentation ska vara avfattat på engelska eller svenska.

Försämrat hälsotillstånd

17 § Innehavare av certifikat för flygledare eller certifikat för flygledarelev får inte vid något tillfälle utöva de befogenheter certifikatet eller tillhörande rättigheter eller godkännanden berättigar till om denne

1. är medveten om någon försämring av sitt hälsotillstånd som skulle kunna göra honom eller henne oförmögen att utöva dessa befogenheter på ett säkert sätt,

2. tar eller använder något läkemedel, receptbelagt eller receptfritt, som sannolikt kan inverka negativt på förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet berättigar till, eller

3. genomgår någon medicinsk, kirurgisk eller annan behandling som sannolikt kan inverka negativt på flygsäkerheten.

18 § Innehavare av certifikat för flygledare eller certifikat för flygledarelev ska också, utan onödigt dröjsmål, söka flygmedicinsk rådgivning om vederbörande

1. har genomgått ett kirurgiskt eller annat invasivt ingrepp,

2. har påbörjat regelbunden användning av något slags läkemedel,

3. har drabbats av allvarligare personskada som medför oförmåga att utöva de befogenheter certifikatet berättigar till,

4. har drabbats av allvarlig sjukdom som medför oförmåga att utöva de befogenheter certifikatet berättigar till,

5. är gravid,

6. har lagts in på sjukhus eller sjukvårdsklinik, eller
7. behöver synkorrigering linser för första gången.

19 § I de fall som anges i 17 och 18 §§ ska innehavare av certifikat för flygledare eller certifikat för flygledarelev rådfråga flygmedicinskt centrum eller flygläkare. Det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren ska bedöma den medicinska lämpligheten hos innehavaren av certifikatet och avgöra om han/hon är lämplig att återuppta utövandet av sina befogenheter.

Allmänna råd

Innehavare av certifikat för flygledare eller certifikat för flygledarelev bör rådfråga flygmedicinskt centrum eller flygläkare om vederbörande

1. har drabbats av sjukdom som medfört oförmåga att utöva tjänst som flygledare eller en sjukdomsperiod som varat längre tid än 20 dagar,

2. har någon tveksamhet rörande sin medicinska lämplighet, medicinering eller behandling.

Skyldigheter för flygmedicinskt centrum och flygläkare

20 § Vid medicinska undersökningar och/eller bedömningar ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren

1. se till att kommunikation med personen i fråga etableras utan språkhinder, och

2. göra personen medveten om följderna av att lämna ofullständiga, felaktiga eller osanna uppgifter om sin sjukdomshistoria.

Efter avslutade medicinska undersökningar och/eller bedömningar ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren

1. meddela personen om denne är lämplig eller olämplig eller ska överlåtas till den certifikatutfärdande myndigheten,

2. informera personen om konsekvenserna av eventuella begränsningar som har införts i det medicinska intyget,

3. informera personen om hans/hennes rätt till en omprövning om han/hon har bedömts vara olämplig, och

4. omedelbart skicka in en underskriven eller elektroniskt signerad rapport med resultat av bedömningen samt kopia av det medicinska intyget till den certifikatutfärdande myndigheten.

Flygmedicinska centrum och flygläkare ska bevara journal med uppgifter om medicinska undersökningar och bedömningar som utförts i enlighet med denna del, samt resultaten av dessa, i enlighet med svensk lagstiftning.

När så krävs för utfärdande av medicinska intyg och/eller tillsynsverksamhet ska flygmedicinska centrum och flygläkare på begäran skicka in samtliga flygmedicinska handlingar och rapporter och annan relevant information till Transportstyrelsen.

Medicinska intyg klass 3

Ansökan om ett medicinskt intyg klass 3

21 § Ansökan om medicinskt intyg ska göras på det formulär och med de rutiner för dokumentation som fastställts av Transportstyrelsen.

Den som ansöker om medicinskt intyg ska för det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren uppvisa

1. handling som styrker personens identitet, och
2. undertecknad deklARATION som
  - a) innehåller medicinska fakta som rör personens sjukdomshistoria,
  - b) visar om personen tidigare genomgått en undersökning för medicinskt intyg och i så fall vem som utförde denna samt resultatet, och
  - c) visar om personen någonsin bedömts vara olämplig eller fått ett medicinskt intyg tillfälligt upphävt eller återkallat.

Vid ansökan om förlängning eller förnyelse av det medicinska intyget ska sökanden visa upp det medicinska intyget för det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren innan relevanta undersökningar utförs.

Allmänna råd

Om en sökande inte visar upp ett aktuellt eller tidigare medicinskt intyg för det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren så bör det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren inte utfärda något medicinskt intyg om inte relevant information har erhållits från den certifikatutfärdande myndigheten.

Utfärdande, förlängning och förnyelse av medicinskt intyg klass 3

22 § Ett medicinskt intyg får endast utfärdas, förlängas eller förnyas efter det att nödvändiga medicinska undersökningar och bedömningar har genomförts och sökanden har bedömts vara lämplig.

Det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren får endast utfärda, förlänga eller förnya ett medicinskt intyg om

1. sökanden har redovisat fullständig sjukdomshistoria och, om det flygmedicinska centrumet och flygläkaren kräver det, resultat av medicinska undersökningar och tester som utförts av sökandens läkare eller annan medicinsk specialist, och
2. det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren har utfört den flygmedicinska bedömningen, grundat på de medicinska undersökningarna och tester som krävs för det medicinska intyget, för att bekräfta att sökanden uppfyller alla relevanta krav i denna del.

Flygläkaren, det flygmedicinska centrumet eller Transportstyrelsen kan kräva att sökanden genomgår ytterligare medicinska undersökningar och utredningar, om detta är kliniskt motiverat, innan de utfärdar, förlänger eller förnyar ett medicinskt intyg.

Överlåtelse

23 § Om ett utfärdande av ett medicinskt intyg klass 3 överläts till Transportstyrelsen ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren överlämna relevant medicinsk dokumentation till Transportstyrelsen.

Begränsningar i medicinska intyg klass 3

24 § Om den som ansöker om ett medicinskt intyg klass 3 inte helt uppfyller de medicinska kraven, samtidigt som det anses osannolikt att sökanden skulle äventyra flygsäkerheten, ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren

1. överlåta beslutet om sökandens lämplighet till den certifikatutfärdande myndigheten, eller
2. om det gäller ett fall där överlåtelse till certifikatutfärdande myndighet inte anges i denna föreskrift, utvärdera om sökanden kan utföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt om en eller flera begränsningar införs i det medicinska intyget, samt utfärda det medicinska intyget med de begränsningar som är nödvändiga.

Det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren kan förlänga eller förnya ett medicinskt intyg med samma begränsningar utan att överlåta beslutet om sökandens lämplighet till den certifikatutfärdande myndigheten.

Vid bedömning av om en begränsning är nödvändig ska särskilt beaktas

1. huruvida ackrediterade medicinska slutsatser under särskilda omständigheter tyder på att sökanden, trots att alla numeriska eller andra krav inte uppfylls, sannolikt inte kommer att äventyra flygsäkerheten genom att utöva de befogenheter som det begärda certifikatet ger, och
2. sökandens förmåga, skicklighet och erfarenhet av betydelse för den verksamhet som ska utföras.

Operativa begränsningar

25 § Transportstyrelsen ska, i samråd med leverantören av flygtrafiktjänst, fastställa de operativa begränsningar som är tillämpliga i den aktuella specifika operativa miljön.

Tillämpliga operativa begränsningar ska endast införas i det medicinska intyget av Transportstyrelsen.

Övriga begränsningar kan åläggas innehavaren av ett medicinskt intyg av ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare om så behövs.

Alla begränsningar som åläggs innehavaren av ett medicinskt intyg ska anges i intyget.

Begränsningskoder i ett medicinskt intyg klass 3 framgår av bilagan.

Allmänna råd

Ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare kan överlåta beslut om den sökandes lämplighet till Transportstyrelsen när det gäller gränsfall eller om lämpligheten är tveksam.

När en bedömning endast kan göras som lämplig med begränsning bör det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller Transportstyrelsen utvärdera den sökandes medicinska tillstånd i samråd med operativa och andra experter.

Undantag

26 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 8 april 2013, då Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LFS 2008:2) om medicinska undersökningar för certifikat och behörighetsbevis samt auktorisationer för flygläkare och flygmedicinskt centrum ska upphöra att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Katarina Wigler
(Sjö- och luftfartsavdelningen)

Bilaga. Medicinska begränsningskoder för flygledare

Kod	Begränsning
TML	begränsning av det medicinska intygets giltighetstid
VDL	korrektion för seende på långt håll
VXL	korrektion för seende på långt håll beroende på om arbetsförhållandena kräver det
VML	korrektion för seende på långt håll, mellanavstånd och nära håll
VNL	korrektion för seende på nära håll
VXN	korrektion för seende på nära håll, samt för seende på långt håll beroende på om arbetsförhållandena kräver det
CCL	korrektion endast med kontaktlinser
HAL	användning av hörhjälpmedel
SIC	specifik(a) medicinsk(a) undersökning(ar)
SSL	särskild begränsning enligt specificering
RXO	undersökningar av ögonspecialist

Införande av begränsningar

- (1) Begränsningarna TML, VDL, VML, VNL, CCL, HAL och RXO kan införas av en flygläkare eller ett flygmedicinskt centrum.
- (2) Begränsningarna VXL och VXN kan införas efter samråd med leverantören av flygrafiktjänst.
- (3) Begränsningarna SIC och SSL får endast införas av Transportstyrelsen.

Borttagande av begränsningar

Borttagande av begränsningar får endast göras av Transportstyrelsen.